

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 138/23

Luksemburgā, 2023. gada 13. septembrī

Vispārējās tiesas spriedums lietā T-65/18 RENV | Venecuēla/Padome

Vispārējā tiesa noraida Venecuēlas prasību par ES ierobežojošajiem pasākumiem

Ņemot vērā stāvokļa pasliktināšanos cilvēktiesību, tiesiskuma un demokrātijas jomā, Eiropas Savienības Padome 2017. gada 13. novembrī noteica ierobežojošus pasākumus saistībā ar situāciju Venecuēlā ¹. Šie pasākumi būtībā paredzēja aizliegumu pārdot, piegādāt, nodot vai eksportēt jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā vai izmantošanai Venecuēlā aprīkojumu, ko var izmantot iekšējām represijām, un sniegt pakalpojumus, kuri saistīti ar minēto aprīkojumu un militāro aprīkojumu.

2018. gada 6. februārī Venecuēla cēla prasību Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, lūdzot atcelt Regulu 2017/2063, ciktāl tās noteikumi attiecas uz Venecuēlu. Vēlāk tā grozīja savu prasību, attiecinot to arī uz Lēmumu 2018/1656 un Īstenošanas regulu 2018/1653 ², t.i., tiesību aktiem, ar kuriem Padome attiecīgi bija pagarinājusi un grozījusi noteiktos ierobežojošos pasākumus.

Ar 2019. gada 20. septembra spriedumu Vispārējā tiesa noraidīja šo prasību kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka strīdīgie pasākumi tieši neskar Venecuēlas tiesisko stāvokli ³. Tiesa, saņēmusi Venecuēlas apelācijas sūdzību, 2021. gada 22. jūnijā atcēla ⁴ Vispārējās tiesas spriedumu, ciktāl ar to Venecuēlas prasība ir atzīta par nepieņemamu daļā, kurā lūgts atcelt Regulas 2017/2063 2., 3., 6. un 7. pantu, un nodeva lietu atpakaļ Vispārējai tiesai nolēmuma pieņemšanai pēc būtības.

Ar šodien pasludināto spriedumu **Vispārējā tiesa noraida visus argumentus, ko Venecuēla ir izvirzījusi, lai pamatotu savu prasību atcelt Regulas 2017/2063 2., 3., 6. un 7. pantu.**

Pirmām kārtām, Vispārējās tiesas ieskatā Venecuēlai nav tiesību tikt uzklautai pirms tādu strīdīgo pasākumu veikšanas, kas ir vispārpiemērojami pasākumi. Tiesības tikt uzklautam attiecas uz individuāliem pasākumiem, kas veikti pret personu, un uz tām nevar atsaukties saistībā ar vispārpiemērojamu pasākumu veikšanu.

Turklāt attiecīgās trešās valsts uzklausišana pirms to ierobežojošo pasākumu noteikšanas, ar kuriem tiek īstenota ārpolitikas izvēle, nozīmētu, ka Padomei būtu pienākums rīkot sarunas, kas līdzinātos starptautiskām sarunām ar šo

¹ Padomes Regula (ES) 2017/2063 (2017. gada 13. novembris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2017, L 295, 21. lpp.).

² Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1656 (2018. gada 6. novembris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2017/2074 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2018, L 276, 10. lpp.), un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1653 (2018. gada 6. novembris), ar ko īsteno Regulu (ES) 2017/2063 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2018, L 276, 1. lpp.).

³ Spriedums, 2019. gada 20. septembris Venecuēla/Padome, [T-65/18](#).

⁴ Spriedums, 2021. gada 22. jūnijs, Venecuēla/Padome, [C-872/19 P](#), skat. arī [PP Nr. 112/21](#).

valsti. Tālab ierobežojošo pasākumu noteikšana attiecībā uz minēto valsti zaudētu vēlamu iedarbību, proti, izdarīt uz to spiedienu, lai panāktu, ka tā maina savu rīcību.

Otrām kārtām, attiecībā uz Padomes pienākumu norādīt pamatojumu Vispārējā tiesa norāda, ka Padome ir plaši izklāstījusi kopējo situāciju, kuras dēļ ir noteikti ierobežojošie pasākumi, kā arī ar tiem sasniedzamos mērķus, un Venecuēla nevarēja to nezināt.

Trešām kārtām, attiecībā uz argumentiem par faktu saturisko nepareizību un acīmredzamu kļūdu Venecuēlas politiskās situācijas vērtējumā Vispārējā tiesa konstatē, pirmkārt, ka Padome ir balstījies uz ticamu un uzticamu informāciju, lai novērtētu situāciju Venecuēlā, un Venecuēla nav pierādījusi, ka norādītie fakti būtu saturiski nepareizi. Otrkārt, Padome varēja uzskatīt, ka apstrīdētās regulas pieņemšanas dienā vardarbība un pārmērīga spēka pielietošana, kā arī cilvēktiesību pārkāpumi un demokrātijas apdraudējumi Venecuēlā bija pietiekami pierādīti un pastāvēja risks, ka šādi incidenti atkārtosies. Tādējādi Padome, nepieļaudama acīmredzamu kļūdu vērtējumā, varēja secināt, ka Venecuēlā pastāv demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību apdraudējumi.

Ceturtām kārtām, Vispārējā tiesa noraida Venecuēlas argumentus par prettiesisku pretpasākumu noteikšanu un starptautisko tiesību pārkāpumu. Šajā ziņā Vispārējā tiesa vispirms atzīst, ka strīdīgie pasākumi nav pretpasākumi, jo uz attiecīgajiem ierobežojošajiem pasākumiem neattiecas nosacījumi, kuri izklāstīti pantu projektā par valstu atbildību par starptautiski nelikumīgām darbībām, ko 2001. gadā pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tiesību komisija. Turklāt, piemērojot judikatūru, Vispārējā tiesa noraida Venecuēlas argumentu, ka Padomei neesot kompetences noteikt minētos ierobežojošos pasākumus bez Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes iepriekšējas atļaujas. Vispārējā tiesa piebilst, ka Venecuēla nav pierādījusi, ka pastāvētu "vispārīga prakse, kas ir atzīta par tiesībām", kura liktu saņemt šādu iepriekšēju atļauju pirms Padome nosaka ierobežojošus pasākumus. Turpinājumā Vispārējā tiesa noraida Venecuēlas argumentus par Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) nolīgumu pārkāpumu. Proti, pirmkārt, Venecuēla nav apgalvojusi, ka apstrīdētajā regulā būtu tieša atsauce uz PTO nolīgumu noteikumiem, un, otrkārt, tā nav norādījusi, ar kuriem aktiem vai kad Savienība būtu paredzējusi ar apstrīdēto regulu izpildīt konkrētas saistības, ko tā uzņēmusies PTO. Visbeidzot Vispārējā tiesa noraida arī Venecuēlas argumentu par to, ka Padome esot īstenojusi ekstrateritoriālu jurisdikciju. Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir vērsti pret personām un situācijām, kuras ietilpst dalībvalstu *ratione loci* vai *ratione personae* jurisdikcijā. Šajā kontekstā Vispārējā tiesa atgādina, ka Padomes tiesības veikt ierobežojošus pasākumus iekļaujas Savienības autonomos pasākumos, kuri veikti KĀDP jomā un kuru mērķis ir īpaši nodrošināt, ka tiek izpildīti *erga omnes partes* pienākumi ievērot principus, kas izriet no vispārējām starptautiskajām tiesībām un no universāliem vai gandrīz universāliem starptautiskajiem instrumentiem – it īpaši no Apvienoto Nāciju Organizācijas Hartas 1. panta.

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir gatava izspriešanai Tiesā, tad tā pati var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai nolēmums, ko Tiesa pieņēmusi apelācijas tiesvedībā, ir saistošs.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma un attiecīgajā gadījumā rezumējuma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciēt ar mums!

